

§ 15 - Yttrande över förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022-2033

Dnr KS 2021-393

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att lämna nedanstående förslag till yttrande över förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022-2033 samt

att överlämna yttrandet till Trafikverket.

Beslutsunderlag

- Förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022-2033

Redogörelse för ärendet

Ärendet gäller Trafikverkets regeringsuppdrag om framtagande av ny nationell plan för transportinfrastrukturen, som syftar till att ersätta den befintliga nationella planen för perioden 2018-2029.

I april 2021 föreslog regeringen i Infrastrukturpropositionen att de ekonomiska ramarna för åtgärder i den statliga transportinfrastrukturen som finansieras med anslagsmedel under perioden 2022-2033, ska uppgå till 799 miljarder kr i 2021 års prisnivå. Vidare föreslog regeringen att av den ekonomiska ramen ska:

- 165 miljarder kr användas till vidmakthållande av statliga järnvägar,
- 197 miljarder kr användas till vidmakthållande av statliga vägar inklusive bärighet, tjälsäkring och reinvesteringar av vägar samt till statlig medfinansiering till enskilda vägar, samt
- 437 miljarder kr användas till utveckling av transportsystemet.

Riksdagen antog regeringens proposition i juni 2021. Regeringen gav därefter Trafikverket i uppdrag att ta fram ett förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen. Trafikverket redovisade förslaget den 30 november 2021 för perioden 2022-2033 och förslaget skickades därefter ut på remiss till samtliga myndigheter, länsstyrelser, regioner och kommuner samt berörda utifrån sändlista. Remissperioden pågår till och med den 28 februari 2022. Förslaget kommer att behandlas för fastställande av regeringen under våren 2022.

Ärendet har handlagts av planarkitekt/infrastrukturstrateg vid samhällsbyggnadsförvaltningen.

Förslag till yttrande

Trafikplats Glasporten - Riksväg 25

Nybro kommuns vill starkt betona att åtgärden för planskild korsning vid trafikplats Glasporten på riksväg 25 behöver ingå i nationell plan för genomförande under planperioden 2022-2033. Den rådande trafiksituationen är olämplig av trafiksäkerhetsskäl och framkomlighetsskäl. Under perioden 2003-2018 har dödsolyckor skett vid de befintliga trafiklösningarna vid korsningspunkterna till väg 558/Mineralvägen samt korsningspunkten vid Glasporten.

Åtgärdsvalsstudie är slutförd för åtgärden sedan oktober 2018 och en avsiktsförklaring är tecknad mellan Nybro kommun och Trafikverket, där finansieringen är tydliggjord. Nybro kommun avser genom avsiktsförklaringen att ta ett avsevärt ekonomiskt ansvar för åtgärdens genomförande. Avsiktsförklaringens giltighet bygger dock på att åtgärden ingår i nationell plan för planperioden 2022-2033. Åtgärden har således en mycket hög planeringsmognad.

I förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022-2033 är åtgärden hanterad som något som skulle kunna ingå vid en ökning av investeringsbudgeten. Åtgärden är mycket angelägen, utredd och fördelningen av finansieringsansvaret är bestämt i avtal. Med anledning av detta bör åtgärden lyftas in i planen inom den fastlagda finansiella ramen.

En planskild korsning vid trafikplats Glasporten är viktig ur ett nationellt, regionalt och kommunalt perspektiv.

Nationellt perspektiv

Nationellt innebär en planskild korsning vid trafikplats Glasporten att den nationella stamvägen, riksväg 25, får en nödvändig standardhöjning på sträckan Nybro-Kalmar för såväl trafiksäkerheten som framkomligheten. Under hela året fungerar vägen som en viktig länk i Sveriges vägsystem för långväga och dagliga personresor, kollektivtrafik och godstransporter. Under sommartid betonas vägens betydelse ytterligare genom de långväga transporter till och från turistorter i Småland och på Öland. Vägen fungerar vidare som en viktig koppling mellan Europavägarna 4 och 22.

Regionalt perspektiv

Regionalt är riksväg 25 av stor vikt för pendling på stråket Växjö-Öland. I yttrande till ny Fördjupad översiktsplan för Nybro stad framhåller såväl Emmaboda kommun, Kalmar kommun och Region Kalmar län betydelsen av en planskild korsning vid trafikplats Glasporten. Riksväg 25 är av stor vikt för pendlingsresor i östvästlig riktning i södra delen av Kalmar län, i synnerhet pendling mellan Nybro och Kalmar, och även för regionala resor mellan tillväxtkärnorna Kalmar och Växjö. Åtgärden är avgörande för att åtgärda befintliga trafiksäkerhetsproblem och framkomlighetsproblem samt för att befintliga transportintensiva verksamheter som är beroende av en god framkomlighet ska kunna utvecklas. Nybro kommuns långsiktiga planering tydliggör för ambitionen att möjliggöra för mer verksamhetsmark i anslutning till riksväg 25 och Kust-till-kustbanan, något som idag är en bristvara i arbetsmarknadsregionen Kalmar.

Den nuvarande trafiklösningen hämmar näringslivet i arbetsmarknadsregionen Kalmar, eftersom nya etableringar och utveckling av befintliga företag stoppas på grund av trafiksituationen på riksväg 25. Kommunen saknar möjlighet att ta fram nya eller uppdaterade detaljplaner, eftersom Trafikverket anser att det skulle öka belastningen på korsningspunkterna till riksväg 25.

Nybro kommun har i dagsläget cirka 40 hektar ledig detaljplanelagd mark för verksamheter, vilka ligger i nära anslutning till riksväg 31 eller riksväg 25. En ombyggnad av trafikplats Glasporten möjliggör för cirka 50 hektar ny verksamhetsmark i enlighet med förslag till Fördjupad översiktsplan för Nybro stad. Planeringen möjliggör för nya etableringar och utveckling av näringslivet som kommer att gynna arbetsmarknadsregionen Kalmar.

Kommunalt perspektiv

Kommunalt innebär den nuvarande trafiklösningen att tunga transporter behöver ta sig ut och in från verksamhetsområdena i Smedstorp i östra Nybro via korsningspunkter som saknar signalreglering. Detta har lett till att transporter istället väljer att använda en enskild och kommunal väg förbi förskola och grundskola i villaområden för att nå en signalreglerad korsning på riksväg 25. Detta är en högst olämplig situation för trafiksäkerheten för boende och besökande till stadsdelen Hanemåla.

Områdets strategiska läge för transporter är attraktiv för logistikintensiva företag. Näringslivet i verksamhetsområdet Smedstorp i östra Nybro, tillhandahåller idag cirka 500 arbetstillfällen. Antalet arbetstillfällen har mer än fördubblats under de senaste 5 åren från tidigare cirka 200 arbetstillfällen.

Trafiksituationen i Smedstorp har inneburit att Nybro kommun inte kan erbjuda mark i nära anslutning till riksväg 25 för de företag som vill expandera sin verksamhet. Trafiksituationen har även inneburit att Nybro kommun har varit tvungen att tacka nej till ett flertal förfrågningar gällande nya etableringar.

Företagen i Smedstorp tillhandahåller logistiktjänster, eller är i stort behov av kapacitetsstarka logistiktjänster. Från dessa aktörer kommer vittnesmål om dagliga tillbud till olyckor med koppling till korsningspunkterna. Siffror från 2017 visar på en hög användning med minst 500 dagliga transporter direkt relaterade till näringsverksamheterna i området. Med grund i att antalet arbetstillfällen har ökat under perioden, är det rimligt att anta att antalet transporter också har ökat.

Samlad effektbedömning

Åtgärden kostnadsberäknas till 120 000 000 kr enligt förslag till nationell plan. En samlad effektbedömning för åtgärden är gjord och visar på en hög nettonuvärdeskvot på 3,67 och ett nettonuvärde 579 000 000 kr för åtgärden. Åtgärden är alltså bedömd att ha en hög samhälls-ekonomisk lönsamhet med de följdinvesteringar som Nybro kommun planerar för genom nya verksamhetsområden i anslutning till trafikplatsen. En samhällsekonomisk lönsamhet uppnås även utan nya verksamhetsetableringar på grund av vinsterna i framkomlighet och trafik-säkerhet på riksväg 25. I och med att Nybro kommun i avtal står för en tredjedel av kostnaden, är statens finansiella åtagande litet i förhållande till de stora effekter som en planskild korsning skulle innebära.

Beslutet skickas till

- Trafikverket
- Johannes Scherman, planarkitekt/infrastrukturstrateg
- Akten